

سۇئال

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ: كىمكى ھەج پائالىيىتى جەريانىدا گۇناھ ئىشلىمەستىن ۋە يامان سۆز قىلماستىن ھەج قىلىدىكەن، ئۇ خۇددى ئانىسىدىن تۇغۇلغاندەك گۇناھتىن پاك ھالەتتە قايتىدۇ، دېگەن ھەدىس شېرىپنى چۈشەندۈرۈپ قويغان بولساڭلار؟.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئاللاھقا مەنسۇپتۇر. ئىمام بۇخارىي (1521) ۋە ئىمام مۇسلىم (1350) ئەبۇ ھۈرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن بايان قىلىنغان بۇ ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: كىمكى ھەج پائالىيىتى جەريانىدا گۇناھ ئىشلىمەستىن ۋە يامان سۆز قىلماستىن ھەج قىلىدىكەن، ئۇ خۇددى ئانىسىدىن تۇغۇلغاندەك گۇناھتىن پاك ھالەتتە قايتىدۇ. تىرمىزىينىڭ رىۋايىتىدە (811): كىمكى گۇناھ ئىشلىمەستىن ۋە يامان سۆز قىلماستىن ھەج قىلىدىكەن، ئۇ كىشىنىڭ ئىلگىرىكى گۇناھلىرى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ دېيىلگەن. [بۇ ھەدىسنى ئىمام ئەلبانى رەھىمەھۇللاھ تىرمىزىينىڭ سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمىدا كەلتۈرگەن].

بۇ ھەدىس قۇرئان كەرىمدىكى ئاللاھ تائالانىڭ بۇ سۆزىگە مەزمۇنى جەھەتتىن ئوخشاشتۇر: **الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ، فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ** تەرجىمىسى: ھەج ۋاقتى مەلۇم بىرقانچە ئايدۇر (يەنى شەۋۋال، زۇلقەئدە ئايلىرى ۋە زۇلقەئدە ئېيىنىڭ ئون كۈنىدۇر). بۇ ئايلاردا ھەج قىلىشنى نىيەت قىلغان (يەنى ئېھرام باغلىغان) ئادەمنىڭ جىنسىي ئالاقە قىلىشى، گۇناھ قىلىشى ۋە جاڭجال قىلىشى مەنئى قىلىنىدۇ. [سۈرە بەقەرە 197-ئايەت].

ئىمام ھاپىز ئىبنى ھەجەر مۇنداق دەيدۇ: "ھەدىستە ئىپادىلەنگەن مەنالار كەڭ دائىرىدە بولۇپ، ئىمام قۇرتۇبىمۇ شۇنىڭغا مايىل بولغان بولۇپ، بۇ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ: سىلەرنىڭ بىرىڭلار روزا تۇتقان كۈنىدە جىنسىي ئالاقە قىلمىسۇن» دېگەن سۆزلەرنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ھەدىستە بايان قىلىنغان **يرفث** دېگەن سۆزسەت گەپ ۋە ناچار سۆزلەرنى ھەم جىنسىي ئالاقىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

لم يفسق دېگەن: گۇناھ- مەسىيەت ئىشلىمىگەن بولسا دېگەننى بىلدۈرىدۇ.

كىوم ولدتە ۋە **ئامە** دېگەن: گۇناھسىز قايتىدۇ دېگەنلىكتۇر.

ئىبنى ھەجەرنىڭ قارىشىدا، ھەدىسنىڭ مەزمۇنىدىن ئۇ كىشىنىڭ چوڭ- كىچىك گۇناھلىرىنىڭ ھەممىسى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ

دېگەن ئىپادىلىنىدۇ. ئىلگىرىكىلەردىن قازىي ئىياز ۋە ئىمام قۇرتۇبى قاتارلىق ئالىملارمۇ بۇ قاراشتا بولغان.

ئىمام مەناۋىي پەيزۇل قەدىردە بايان قىلىشچە: "ئۇ كىشىنىڭ ئاللاھنىڭ ھەققىگە ئالاقىدار بولغان گۇناھى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، بەندىلەرنىڭ ھەققىگە ئالاقىدار بولغان گۇناھلىرى بۇنىڭغا كىرمەيدۇ" دېگەن. ئىمام تىرمىزىمۇ يۇقىرىقىدەك چۈشەنچىدە بولغان.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ: **كىمكى ھەج پائالىيىتى جەريانىدا گۇناھ ئىشلىمەستىن ۋە يامان سۆز قىلماستىن ھەج قىلىدىكەن، ئۇ خۇددى ئانىسىدىن تۇغۇلغاندەك گۇناھتىن پاك ھالەتتە قايتىدۇ،** دېگەن بۇ ھەدىسنى چۈشەندۈرۈپ مۇنداق دەيدۇ: "ھەج قىلغۇچى پائالىيەت جەريانىدا ئاللاھ تائالا چەكلىگەن گۇناھ-مەسىيەتلەردىن، جىنسى ئالاقە قىلىشتىن، پىسىقى-پۇجۇرلاردىن يىراق بولسا، شەرىئەت پىرىنسىپىغا زىت كىلىدىغان ئىشلاردىن ساقلىنىپ، ئاللاھ تائالا بەلگىلىگەن پەرز-ۋاجىپ ئەمەللەرنى تولۇق ئادا قىلسا، خۇددى يېڭى تۇغۇلغان بوۋاق گۇناھسىز بولغىنىدەك، گۇناھتىن پاك ھالەتكە قايتىدۇ. يەنى يۇقىرىقى شەرتلەرگە تولۇق رىئايە قىلىپ ھەج قىلغان كىشى ئاللاھنىڭ ئىزنى بىلەن گۇناھلاردىن پاك بولىدۇ". [ئىبنى ئۇسەيمىن پەتىۋالىرى 2120].

شەيخ يەنە مۇنداق دەيدۇ (4021): ھەدىسنىڭ مەزمۇنىدىن ھەج چوڭ گۇناھلارنىمۇ كەچۈرۈم قىلىدۇ، دېگەنلىك ئىپادىلىنىدۇ. بىز دەلىلسىز ھەدىسنىڭ مەزمۇنىدىن چېقىپ كەتمەيمىز. بەزى ئالىملار: كۈندە ئوقۇلغان بەش ۋاقىت ناماز چوڭ گۇناھلاردىن ساقلانغاندا كېچىك گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىدۇ، ناماز ھەجىدىن كاتتىدۇر ۋە ئاللاھ تائالاغا ھەجىدىنمۇ سۆيۈملىكرەكتۇر، ئۇنداق بولغاندىن كېيىن ھەجىمۇ چوڭ گۇناھلاردىن ساقلانغاندا بارلىق كېچىك گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىدۇ، دەيدۇ. لېكىن بىز ئېيتىمىزكى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ بۇ ھەدىسىدە ئىلگىرىكى مەزمۇنلار ئوچۇق بايان قىلىنغان. ئاللاھ تائالا ئۆزىنىڭ ئىشلىرىنى ھېكمەت بىلەن ئورۇنلاشتۇرغۇچىدۇر. ئاللاھنىڭ ئەمەل مۇقابىلىسىگە بېرىدىغان ساۋاب، باشقا نەرسىلەرگە قىياس قىلىنمايدۇ.

ئاللاھ ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.

تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى: نىزامىدىن تەمكىنى